Annotatie RIB Haalbaarheidsonderzoek verplaatsing Passenger Terminal Amsterdam (PTA)
D.d. 30-9-25

Kernboodschap

- Zoals u weet deden we naar aanleiding van de motie ‘Amsterdam vaart beter zonder cruise’ een onderzoek en spraken we met alle relevante partijen.
- Uit dat onderzoek kwam een handelingsperspectief naar voren met drie punten:
    - Dat de Passenger Terminal Amsterdam vertrekt van de huidige locatie. We streven naar een vertrek vanaf 2035
    - Tot aan dat vertrek de capaciteit al terug gaat (van 200 aanlopen naar 100 aanlopen)
    - En er vanaf 2027 alleen nog schepen liggen die walstroom gebruiken.
- Er loopt nu een verdiepend haalbaarheidsonderzoek over verplaatsing van de PTA naar de Coenhaven.
- Dat onderzoek biedt input voor een keuze over de toekomst van de zeecruise in Amsterdam. De uiteindelijke keuze die we maken is dus breder dan wat er uit dit haalbaarheidsonderzoek komt.
- Daarvoor werken we samen met veel partijen, dus het heeft best wat voeten in de aarde. Maar van alle partijen is er commitment voor het onderzoek.

Aanleiding en doel van het onderzoek
Het college voert het haalbaarheidsonderzoek uit naar de mogelijke verplaatsing van de PTA naar het Westerhoofd in de Coenhaven. Dit onderzoek komt voort uit het handelingsperspectief voor de toekomst van de zeecruise in Amsterdam (2024) en motie 222, "Amsterdam vaart beter zonder cruise". Het doel is om te beoordelen of verplaatsing haalbaar is en om een voorstel te formuleren voor de toekomst van de zeecruise in Amsterdam.

Uit eerdere onderzoeken ter voorbereiding van het regionale beleid zeecruise is naar voren gekomen dat het Westerhoofd in de Coenhaven de enige geschikte locatie biedt voor de verhuizing van de zeecruise. Het Westerhoofd is gelegen parallel aan de A10, eigendom van de gemeente Amsterdam en in erfpacht uitgegeven aan het Havenbedrijf. De kade wordt aan de zuidelijke kant gebruikt door riviercruises. Aan de noordkant van de kade ligt nu (tijdelijk, recent verlengd tot 2027) een passagiersveerboot voor de noodopvang van asielzoekers.

Onderzoek
Vorig jaar is door Berenschot het rapport “Amsterdam vaart beter zonder cruise” opgeleverd en besproken in het college en de raad.
Het vervolg hiervan wordt nu door Berenschot uitgevoerd. Dit betreft de juridische, economische en planologische mogelijkheden voor verplaatsing van de PTA naar het Westerhoofd. De technische inpassing van de PTA in de

Coenhaven wordt onderzocht, rekening houdend met de ontwikkeling van Haven-Stad en het bestaande industriegebied.

- **Samenwerking:** Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met Port of Amsterdam, Cruise Port Amsterdam, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, en de provincie Noord-Holland. Bureau Berenschot ondersteunt het proces.
- **Onderzoekvragen:**
    - *Is het financieel haalbaar?* Kostenramingen variëren tussen een tekort van 5.1, 2, b5.1, 2, b. Het huidige onderzoek verdiept deze ramingen, inclusief aspecten zoals walstroom, erfpachtopbrengsten en herontwikkelingswaarde van de huidige locatie.
    - *Is het juridisch-planologische haalbaar?* Onderzoek naar stikstofdepositie, omgevingsveiligheid, geluid, verkeer en benodigde vergunningen.
    - *Is verplaatsing in tijd haalbaar?* Er wordt rekening gehouden met de planning van Haven-Stad, de Westbrug en de voorbereidingsfase, waarbij wordt gekeken naar de afstemming tussen deze planningen.

Voortgang
Alle betrokken partijen hebben hun bijdrage geleverd tijdens eerdere gesprekken en georganiseerde werksessies. Het conceptrapport wordt momenteel besproken met de ambtelijke opdrachtgevers en zal daarna worden gedeeld met de wethouder.

Eerste beelden van het onderzoek
De eerste bevingen van het onderzoek van Berenschot zijn dat:

- Verplaatsing van de zeecruise naar de Coenhaven lijkt haalbaar op juridisch-planologische gronden;
- Beoogd vertrek van de PTA vanaf de huidige locatie vanaf 2035 lijkt mogelijk.
- De business case komt naar verwachting negatief uit.

Planning en vervolg
We verwachten dat het haalbaarheidsonderzoek half oktober is afgerond en dat medio november het onderzoek gedeeld kan worden met de raad. Het college doet vervolgens uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 (nog voor het einde van deze collegeperiode) een voorstel met betrekking tot de uitvoering van de motie en de toekomst van de zeecruise in Amsterdam. Dat doen we mede op basis van het haalbaarheidsonderzoek, waarmee een mogelijke verplaatsing van de PTA naar de Coenhaven dus onderdeel is van dit voorstel.

De globale tijdlijn is dan als volgt:

15 oktober: oplevering haalbaarheidsonderzoek
5 november: bespreking onderzoek met wethouder
Half november: toezending haalbaarheidsonderzoek naar commissie

November/december: formuleren consequenties haalbaarheidsonderzoek voor toekomst zeecruise (opstellen collegevoordracht)
20 januari 26: besluitvorming college
Februari 26: bespreking in commissie